

BOEKAANKONDIGING.

Herbst's Methoden und Neuerungen.

Weinig tandheekkundige werken zijn met zooveel ongeduld en groote verwachting ontvangen als het boek door WILHELM HERBST, in Juli van dit jaar uitgegeven en waarin hij heeft neergelegd al wat eene 25-jarige praktijk hem deed leeren. Met ongeduld was deze uitgave door velen verwacht, niet zoozeer omdat men alles wat er in stond nieuw dacht te vinden, doch juist omdat men gaarne in druk, in eigendom wenschte te bezitten al het nieuwe dat op talrijke vergaderingen, in en buiten Europa, het laatst op onze illustre Zomervergadering der N. T. V. door HERBST in woord en daad was medegedeeld.

Het doel, dat HERBST steeds voor oogen hield was de verschillende tandheekkundige behandelingen te vereenvoudigen en de daartoe benoodigde hulpmiddelen zoo practisch mogelijk te kiezen of liefst zelf te construeeren. Dat doel heeft hij, getuige het uitbundig succes dat hij overal mocht verwerven, in elk opzicht bereikt en is nog steeds ijverig bezig in dezelfde richting voort te streven. Als een schitterend voorbeeld van ware, de wereld omvattende collegialiteit tegenover andere uitvinders, verbeteraars of beoefenaars der tandheekkunde die òf hunne uitgevoerde denkbeelden tegen hunne standgenooten angstig beschermen laten door een kleingeestig patent òf bang zijn dat een ander iets leeren zal uit de mededeeling der resultaten van hun onderzoek en ervaring en dus, schoon de aangewezen personen voor

tandheelkundige opvoeding en onderwijs, zich isoleeren in een pantser van zelfgenoegzaamheid, staat deze heros der praktische tandheelkunde die steeds zijn genialiteit en ervaring in het belang van den vooruitgang der tandheelkundige wetenschappen, ter beschikking stelde van al hare beoefenaars.

Het I^e deel behandelt in hoofdzaak de aan ieder bekende, door weinigen in Holland gekende, rotatiemethode. De methode wordt verklaart door de beschrijving van verschillende gevallen, te beginnen met de eenvoudigste (centrale caviteit aan de kauwvlakte) en eindigend met contourvullingen, waaraan zich aansluit eene beschrijving der instrumenten voor deze methode. Was het vooraf gegane leerrijk, dit gedeelte is bepaald interessant.

Gebroken naalden, excavatoren en boortjes worden als onschatbare instrumenten voorgesteld en vormen naast eenige stalen en steenen boormachine-instrumenten, zoo ongeveer het geheele instrumentarium, waarvoor men bovendien de noodige aanwijzingen ontvangt het zelf te maken. Na de beschrijving van de vervaardiging en aanwending van „Klammers”. „Matrizen” en andere hulpmiddelen en van een lokaal anæstheticum uit H_2SO_4 , $(C_2H_5)_2O$ en K Br. bestaande, worden de Tingoudvullingen besproken waarvoor HERBST buitengewoon veel sympathie gevoelt (sehr schärmt). Tegenover de MILLER'sche methode, waarbij het tin naar buiten gerold is en de cilinders in de caviteit gepakt worden als sigaren in de koker, legt HERBST het goud aan de buitenzijde, *liggen* de cilinders in de caviteit en wordt bij het condenseeren de rotatiemethode in toepassing gebracht. Het hoofdstuk over pulpa-behandeling brengt eveneens afwijkingen van de meest gevolgde methode. Inplaats van acid. arsenicosum gebruikt H. metallisch arsenicum (zoogen. scherfkobalt) voor de cauterisatie der pulpa; vrijleggen der pulpa-oppervlakte is onnoodig, evenzoo het verwijderen der pulparesten uit de wortelkanalen en vullen daarvan.

Eene hermetische afsluiting is voldoende. Of deze methode inderdaad voldoende is zal, ondanks het gunstig rapport der microscopische onderzoekingen van BÖDECKER, nog nader bevestiging behoeven. Glasvullingen worden uitvoerig beschreven en naderen volgens Schrijver het dichtst bij den idealen vorm van vulling. Iets verder in het boek, treft men eene zeer eenvoudige en practische ligatuur aan voor een gereplanteerden tand, bestaande uit een reepje cofferdam dat *over* den te immobiliseeren en *om* de aangrenzende tanden wordt gespannen. Onwillekeurig denkt men bij deze en talrijke dergelijke eenvoudige practische hulpmiddelen aan het ei van Columbus.

Het IIe Gedeelte, het grootste deel van HERBST's Handboek is gewijd aan Kroon en Brugwerk en is met groote voorliefde uitvoerig en helder behandeld. In het algemeen boeit ons overal de glasheldere stijl en is het somtijds bij het lezen alsof men HERBST zelf hoort spreken. Het maken van gouden partieele gebitten alsmede van kleine gouden en tinnen bruggen, met behulp van platina-goudfolie (dus zonder een plaat behoeven te stampen) wordt eerst in 't algemeen, later speciaal beschreven. Uit de aangegeven goudlegeering zien wij dat voor dit doeleinde het goud eene hoeveelheid Cadmium bevat ($\pm 9\%$) waardoor het smeltpunt aanzienlijk daalt.

Het maken van heele en halve kronen en stifttanden geschiedt grootendeels naar den mond, wat zekerder is dan naar het model. Het kapittel dat het vervangen van een enkelen ontbrekenden tand, (waarvan ook de wortel niet meer aanwezig is) behandelt, vormt de geleidelijke overgang tot de speciale bespreking van vaste en afneembare bruggen. Het aantal wijzen waarop de bruggen bevestigd worden is legio en de vervaardiging om zoo te lezen, uiterst eenvoudig en gemakkelijk hoewel voor de practische uitvoering natuurlijk veel geduld, ervaring en handigheid vereischt

wordt. Met een hoofdstuk over reparatiën aan kronen en bruggen wordt het IIe gedeelte van het werk op waardige wijze besloten.

Het IIIe gedeelte omvat technische nieuwigheden en praktische wenken, zooals b. v. het maken van een gebit dat met een gouden onderlaag en gepolijst uit den ketel komt of van een gebit vóór de extractie der natuurlijke tanden, verder snel-reparaties, emaillewerk, reguleeringen enz.

In het slot dat getiteld is „Help u Zelf” komt nog eenmaal het volle vernuft van den genialen tandheekundige in helder licht te staan. In dit hoofdstuk wordt o. a. zoowel het maken van nieuwe als het vernieuwen en veranderen van oude instrumenten beschreven.

Met eene opwekking aan ieder, die belang stelt in de vooruitgang onzer practijk, zich dit kostelijk werk aan te schaffen of minstens er kennis mede te maken, wordt aan dit handboek een goed onthaal voorspeld.

Handelingen van het Nederlandsch Tandheekkundig Genootschap. 1^e en 2^e Serie 1^e aflevering. Beide seriën, de 1^e loopende van '81—'90 de 2^e van af 1891, worden, ter bespoediging der publicatie, gelijktijdig uitgegeven en bevatten, volgens de inleiding, de notulen der vergaderingen van genoemd genootschap. Daardoor meent het bestuur, en terecht, eene bijdrage te kunnen leveren voor de geschiedenis der tandheekkunde in Nederland. Het is een verblijdend teeken dat in ons land op tandheekkundig gebied meer en meer uitwendig leven zich openbaart en de toekomstige geschiedschrijver onzer wetenschap zal dan ook zeker een nuttig gebruik weten te maken van en dankbaar zijn voor de bouwstoffen, die ook door deze uitgave zijn bijeen gegaard en publiek toegankelijk gemaakt.

Behalve eenige belangrijke artikelen, in extenso, meest in den vorm van openingsreden en alle van de hand van

Dr. TH. DENTZ, o. a. over de oprichting van het genootschap, over de wet op de uitoefening der tandheelkunde en over de contractie-coëfficiënt van eenige amalgamata, bevatten deze afleveringen tot ons leedwezen slechts de korte mededeeling van menige belangrijke voordracht gedurende dat tijdsverloop, zooals over Pericementum en Pericementitis van JOHN. E. GREEVERS en over het verhandelde in de Tandheelkundige Afdeeling van het Medisch Congres te Londen in 1881 gehouden.

In de 1^e aflevering der 2^e serie lezen wij, in het 11^e Jaarverslag, dat in het afgelopen jaar (1890) belangrijke voordrachten werden gehouden over Histologie, Kroon- en Brugwerk, Pathologie. Hopen wij deze voordrachten volledig te ontmoeten in de volgende afleveringen der 1^e serie.

Verder bevat deze aflevering de discussies over en het antwoord van het N. T. G. op eene missive van den Min. van B. Z. van Maart '91 omtrent eene herziening der wet op de Tandheelkunde benevens eene belangrijke voordracht van TH. DENTZ over MILLER's „Mikro-organismen der Mundhöhle”.

Het tegenwoordig standpunt der Tandheelkunde, *)
rede gehouden bij de inwijding van het tandheelkundig Instituut der Rijks-Universiteit te Utrecht den 21 Oct. '95 door Dr. TH. DENTZ. Evenals de „Handelingen” bovengenoemd, kan ook deze rede die, niet alleen oppervlakkig het tegenwoordig standpunt van onze wetenschap, doch tevens de 30-jarige geschiedenis ter Tandheelkundige Kliniek te Utrecht in korte trekken behandelt, eene kleine bijdrage zijn voor een lateren tandheelkundigen historicus. Aan zijne beschouwingen knoopt de redenaar de welgemeende wensch vast dat tand-

*) Gaarne voldoen wij aan het verzoek van den uitgever de verschijning dezer brochure in ruimer kring bekend te maken. (REDACTIE.)

heelkundig onderwijs in Nederland eens op eene waardige wijze zal kunnen gegeven worden, indien inrichting en onderwijzend personeel eenigszins hiermede overeenkomen. Waarschijnlijk om een denkbeeld te geven van de wijze waarop spreker zich de inrichting te Utrecht droomt, volgt in eene Bijlage, een uittreksel uit de programma's der 15 tandheelkundige scholen in het Vereenigd Koninkrijk terwijl in eene tweede Bijlage de beschrijving, met afbeeldingen en platte gronden van de tegenwoordige kliniek voor tandheelkunde gegeven wordt.

N. J. J. GREETER.

